

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 914
van **TINNE ROMBOUTS**
datum: 18 augustus 2020

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Vlaams Luchtbeleidsplan - Gerechtiglijk vonnis

Eind juli vernamen we dat het Luchtbeleidsplan dat de Vlaamse Regering had opgesteld na een veroordeling door de Brusselse rechtbank van eerste aanleg niet voldoet aan de eisen van dat vonnis. Daardoor zou de Vlaamse Regering aan Greenpeace een schadevergoeding verschuldigd zijn van meer dan 265.000 euro.

Greenpeace had in 2017 de Vlaamse overheid gedagvaard omdat het van mening was dat het Vlaamse Gewest te weinig deed om de luchtkwaliteit in Vlaanderen te controleren, daarover niet de correcte en volledige informatie doorgaf aan de Europese Unie en er dan ook nood was aan een luchtsaneringsplan. De Brusselse rechtbank van eerste aanleg gaf Greenpeace in oktober 2018 gelijk en verplichtte de overheid om binnen het jaar na de betekening van het vonnis een luchtkwaliteitsplan op te stellen. Daarop stond een dwangsom van 1000 euro per dag. Het Vlaamse Gewest stelde tijdig een Luchtbeleidsplan op maar dat plan voldeed volgens Greenpeace niet aan de eisen die de rechtbank had opgelegd.

De Brusselse beslagrechter heeft nu geoordeeld dat het plan niet voldoet en dat de dwangsommen wel verschuldigd zijn. De Vlaamse Regering heeft al aangekondigd niet akkoord te gaan met deze uitspraak en ze zal dan ook in beroep gaan tegen de beslissing van de beslagrechter.

1. Wat is de motivering van de Brusselse beslagrechter om te concluderen dat het Luchtbeleidsplan niet voldoet? Welke elementen uit het plan zijn volgens de rechter onvoldoende?
2. De Vlaamse Regering gaat niet akkoord met de uitspraak en heeft beroep aangetekend.

Is er enig zicht op een timing voor de behandeling van deze beroepsprocedure? Wat zijn de mogelijke financiële gevolgen indien ook het beroep wordt afgewezen? Kan hier een eerste financiële indicatie voor worden geraamd?

3. Zal (of is) de Vlaamse Regering in overleg (ge)treden met Greenpeace om tot een oplossing te komen? Welke specifieke aandachtspunten, vragen en/of afspraken zijn uit dit overleg voortgekomen of zouden onderwerp van gesprek moeten/kunnen zijn?

ANTWOORD

op vraag nr. 914 van 18 augustus 2020

van **TINNE ROMBOUTS**

1. Bij beschikking van 10 oktober 2018 veroordeelde de voorzitter van de Nederlandstalige Rechtbank van Eerste Aanleg te Brussel het Vlaamse Gewest tot het opstellen van een luchtkwaliteitsplan, in de zin van artikel 23 van de Luchtkwaliteitsrichtlijn (Richtlijn 2008/50/EG van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2008 betreffende de luchtkwaliteit en schonere lucht voor Europa), voor alle luchtkwaliteitszones in Vlaanderen. Dit in overeenstemming met voormelde bepaling van de Luchtkwaliteitsrichtlijn, in het bijzonder de plicht om de overschrijding van de grenswaarden zo kort mogelijk te houden.

Dit plan diende opgesteld te worden binnen een termijn van één jaar na betekening van de voormelde dwangsomsbeschikking.

Binnen de opgelegde termijn van één jaar keurde de Vlaamse Regering op 25 oktober 2019 zo'n luchtkwaliteitsplan goed.

De beslagrechter is van oordeel dat het Vlaamse Gewest geen luchtkwaliteitsplan heeft opgesteld dat in overeenstemming is met alle vereisten die artikel 23 van de Luchtkwaliteitsrichtlijn aan een luchtkwaliteitsplan stelt, met inbegrip van de plicht om de overschrijding van de grenswaarden zo kort mogelijk te houden.

Hiermee zijn we niet akkoord en zullen dit ook verder onderbouwen in het beroep dat we tegen deze uitspraak aantekenden.

Hierbij geef ik nog mee dat de Nederlandstalige Rechtbank van Eerste Aanleg van Brussel in een vonnis van 31 januari 2020 in een andere procedure nog een vordering heeft verworpen waarbij aangevoerd werd dat het luchtkwaliteitsplan niet voldoet aan de Luchtkwaliteitsrichtlijn. De vordering van eisers om een nieuw of aangepast luchtbeleidsplan op te stellen werd toen verworpen.

2. Het door het Vlaamse Gewest ingestelde verzoekschrift hoger beroep tegen de beschikking van 8 juli 2020 van de Nederlandstalige Rechtbank van Eerste Aanleg Brussel (9e kamer burgerlijke zaken) werd neergelegd op 12 augustus 2020 en de inleidende zitting vond plaats op 8 september. Conclusietermijnen of een pleitzitting is nog niet bekend.

Indien het Hof van Beroep het Vlaamse Gewest in het ongelijk zou stellen en de beslagrechter zou volgen, heeft dit tot gevolg dat de dwangsommen, vanaf één jaar na de betekening van de beschikking van 10 oktober 2018, d.i. vanaf 7 november 2019, blijven verbeuren aan € 1000 per dag vertraging, met een maximum van € 5.000.000 (geen rekening houdend met eventuele verjaring).

3. Op 13 januari van dit jaar heeft mijn kabinet overlegd met een delegatie van Greenpeace. In dit overleg is toelichting gegeven over het door de Vlaamse Regering goedgekeurde luchtbeleidsplan (dd. 25 oktober 2019) en dan vooral de aanpassingen die doorgevoerd werden t.o.v. het ontwerpplan. Belangrijkste boodschap was dat het definitieve plan niets aan ambitie inboet tegenover het ontwerp.

Met het luchtbeleidsplan wil ik zo snel mogelijk de Europese normen respecteren, maar bovendien wil ik er op termijn voor zorgen dat de luchtkwaliteit voldoet aan de strenge advieswaarden van de Wereldgezondheidsorganisatie. Dit toont duidelijk mijn ambitie om volop op propere lucht in te zetten, verder dan de Europese verplichtingen.

Het luchtbeleid mist overigens zijn effect niet. Jaar na jaar stellen we een verbetering van de luchtkwaliteit vast voor alle luchtverontreinigende stoffen. Enkel de Europese norm voor stikstofdioxiden (NO_2) wordt nog overschreden en dat is te wijten aan de dieselloertuigen die veel meer uitstoten dan de Europese euronormen toelaten. Dankzij het luchtbeleid en de shift naar benzinewagens zien we de laatste tijd ook in de NO_2 concentraties een grote verbetering.

De beleidsinspanningen hebben duidelijk tot een betere luchtkwaliteit geleid en deze verbetering zal zich de komende jaren verderzetten.